

Trin for trin vejledning til filmredigering

- på iPhone i programmet iMovie version 2.0

Opret nyt projekt

Åben iMovie og vælg **Projekter** øverst. Har I allerede gemte projekter, vil I kunne se dem her og ved at trykke på dem, redigere dem. For at oprette et nyt projekt, skal I trykke på det lille plus nederst på skærmen til højre.

Vælg herefter **Film**.

Så skal der vælges skabelon. Her er der otte forskellige stilarter/designs at vælge imellem. Ved at trykke på de forskellige, får I en lille demonstration. Den mest enkle hedder Enkelt. Den anbefaler vi. Når temaet er valgt, trykker I på **Opret film** oppe i højre hjørne.

Så er jeres filmprojekt oprettet.

Se evt. filmen på metodikogsmag.dk:
OPRET NYT PROJEKT

Klippebordet

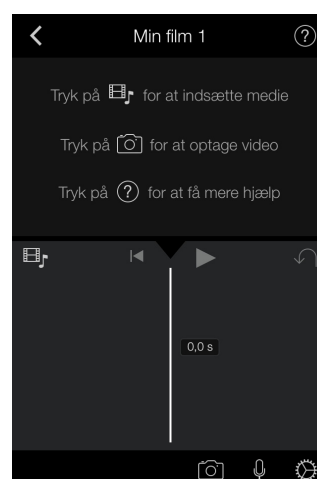
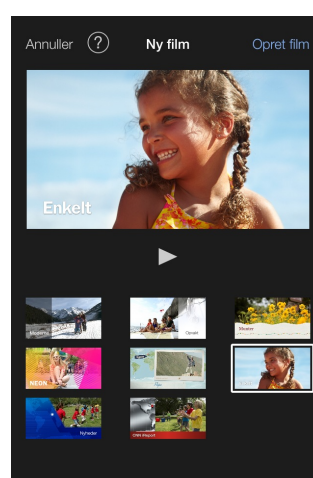
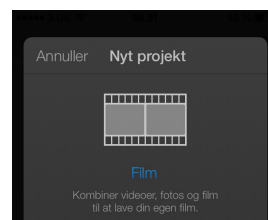
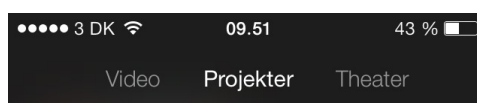
Næste skærmbillede kalder vi for klippebordet. Klippebordet er der, hvor I hele tiden kan se, hvad jeres film består af - både fotos, videoer og lydelementer, og hvor I arbejder aktivt med dem under redigeringen. Der kan ligge mange videoklip her side om side og lyd i flere lag.

Ikonet ude i højre side, som ligner en u-vendingspil, betyder fortryd. Den kan der trykkes på, hvis I fortryder en handling.

Den store pil mod højre betyder afspil. Den lille pil midt på skærmen, der peger til venstre mod en tværstreg betyder tilbage til starten af klippet. Ikonet yderst til venstre er mediaikonet, som er jeres adgang til telefonens kamerarulle.

Ved at trykke på tandhjulsikonet nederst til højre, kan I ændre på udvalgte projektindstillinger - fx kan I vælge et andet tema. Mikrofonikonet er til at optage speak og kameraet er til optage video direkte fra iMovie.

Pilen øverst til venstre betyder tilbage til forrige skærmbillede.

SKIFT SKABELON:

Det er muligt at skifte skabelon i løbet af jeres redigering, så I kan prøve lidt frem og tilbage.

BRUG FOR HJÆLP?

Er I i tvivl om de forskellige ikoners funktioner undervejs, kan I altid trykke på spørgsmålstegnet oppe i højre hjørne.

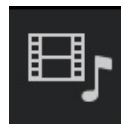

SPOLE FREM OG

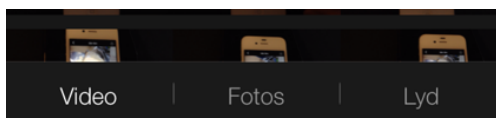
TILBAGE: I kan altid navigere rundt frem og tilbage i jeres filmprojekt ved at stryge fingeren frem og tilbage over skærmen.

Indsæt videoer, fotos og lyd

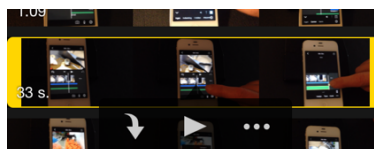
Tryk på mediaikonet til venstre nede i det grå felt midt på skærmen.

Så har I adgang til kameraets filmrulle. Vælg nederst, om I vil indsætte Video, Fotos eller Lyd.

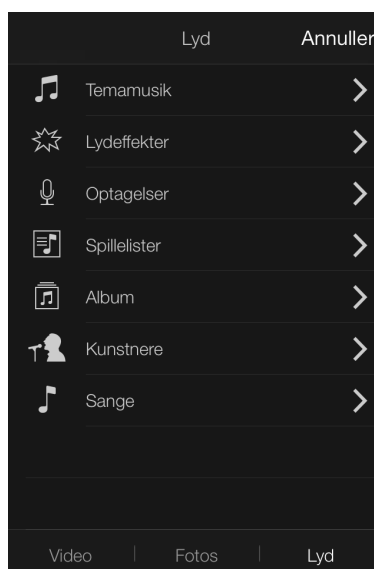
Video: Vælg en video ved at trykke på den, så den får en gul kant. Nu får I muligheden for enten at indsætte den i projektet (første pil, der peger nedad) eller se videoen først (play-pilen i midten). De tre prikker giver flere valgmuligheder.

Fotos: Vælg et foto ved at trykke på det.

Lyd: Her kan I vælge *Temamusik*, som er melodier, der følger med programmet og som egner sig godt til underlægningsmusik. Der findes også forskellige *Lydeffekter* her, som I kan sætte ind i filmen.

I kan også vælge musik fra telefonens musikbibliotek, men her skal I være opmærksomme på ophavsrettigheder.

PRIKKER: Betyder altid flere valgmuligheder

INDSÆT KUN LYDEN FRA VIDEOEN: Tryk på de tre prikker yderst til højre. Så får I mulighed for kun at indsætte lyden fra filmen, ved at trykke på dette ikon:

Se evt. filmen på metodikogsmag.dk: IMPORTER VIDEO; FOTOS OG LYD

Videoredigering

Når I skal redigere videoer eller lydfiler, skal I sørge for at have valgt den, I ønsker at arbejde med. Tryk på den, så den bliver gul i kanten.

Vælg det videoklip, I ønsker at redigere. Øverst kan I se, hvor mange sekunder klippet varer. Ved at sætte fingeren på den gule kant og bevæge fingeren til højre eller venstre, kan I fjerne eller tilføje film fra starten eller slutningen af klippet (der kan selvfølgelig kun tilføjes film, så længe der er optagelse).

For neden vælger I, om I vil redigere videoen eller lyden på videoen.

Under **Video** kan I vælge:

Titel, hvor I kan skrive en tekst, der bliver vist, mens klippet varer (se afsnittet **Tekst** i denne vejledning).

Hastighed, hvor I kan vælge forskellige grader af slowmotion.

Trykker I på de to prikker i højre hjørne, får I flere muligheder for redigering. Her kan I vælge:

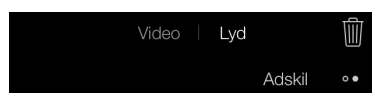
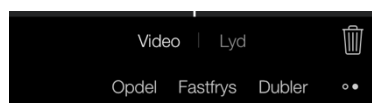
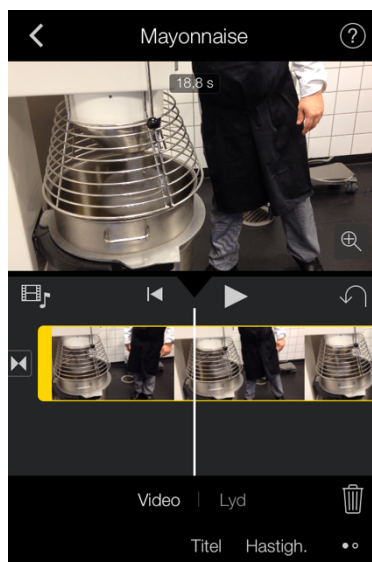
Opdel, hvor I kan klippe videoen i mindre bidder. Opdelingen sker, der hvor den hvide streg skærer gennem videoklippet. Det er brugbart, da I så kan fjerne stykker af videoen fra midten af et videoklip.

Fastfrys, hvis I ønsker et billede fastfrosset midt i klippet

Dubler, hvis I ønsker hele klippet gentaget

Under **Lyd** (stadig med et valgt videoklip) har I mulighed for helt at fjerne lyden fra klippet ved at trykke på ikonet yderst til venstre eller at skrue op eller ned for lyden.

Ved at trykke på de to prikker til højre, kan I vælge at adskille lyden fra videoen, så I kan redigere lyden separat.

SÅDAN SLETTER I:

Hvis I ønsker at slette/fjerne en video, et foto eller et lydsport fra jeres klippebord, skal I blot markere det pågældende element, så det får en gul ramme og herefter trykke på skraldespandsikonet nederst til højre.

BYT RÆKKEFØLGE PÅ VIDEOER OG FOTOS:

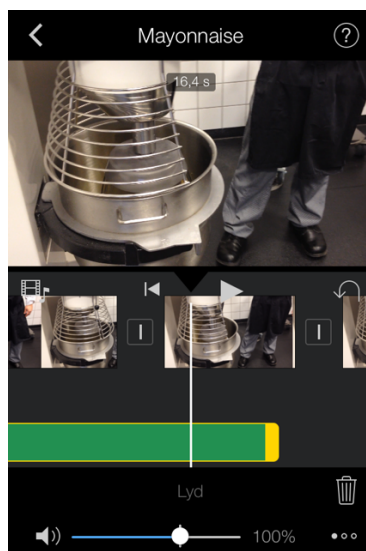
I kan altid flytte rundt på elementerne på klippebordet ved at markere dem og drag and drop - altså holde fingeren nede på klippet og hive det med til den ønskede placering.

Se evt. filmen på metodikogsmag.dk: KLIPNING AF FILM

Lydredigering

Tryk på den lydfil, I ønsker at redigere, så den bliver gul i kanten.

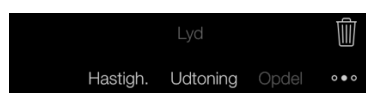
Øverst kan I se, hvor længe klippet varer. Ved at sætte fingeren på den gule kant og bevæge fingeren til højre eller venstre, kan I fjerne eller tilføje lyd fra starten eller slutningen af klippet (der kan selvfølgelig kun tilføjes lyd, så længe der er optagelse). Når filen er markeret gul, får I forskellige valgmuligheder vist nederst på skærmen.

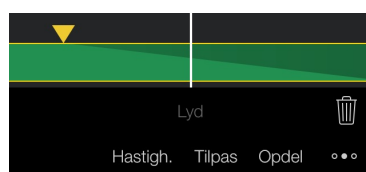
Først får I mulighed for at vælge lydstyrke.

Ved at trykke på de tre prikker ude til højre får I flere muligheder. På første side kan I vælge:

Hastighed, hvor I kan vælge om lyden skal afspilles hurtigere eller langsommere end normal hastighed.

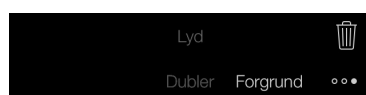
Udtoning. Hvis I trykker på denne, får I lov til at tilpasse, hvorfra I ønsker, at lyden skal begynde at udtone, ved at flytte en lille gul pil.

Opdel, som betyder at I kan dele lydfilen op i bidder. Der deles, der hvor den hvide streg gennemskærer lydfilen.

Sidste side (når I trykker på prikkerne igen) byder på følgende muligheder:

Dubler, hvis I ønsker lydfilen gentaget

Forgrund /baggrund (alt efter hvad filen på forhånd figurer som). Hvis I ønsker, at lydfilen skal være dominerende i forgrunden, skal der stå forgrund her. Skal lydfilen fungere som baggrund, skal der stå baggrund her. I skifter mellem de to muligheder ved at trykke på teksten.

Forgrund: Blåt lydspor (forvalgt til speak)

Baggrund: Grønt lydspor (forvalgt til temamusik)

Se evt. filmen på metodikogsmag.dk: LYDREDIGERING

LYDNIVEAUER: På de små film, der supplerer denne vejledning, har vi skruet ned for baggrundsmusikken til 50% og skruet op for speaken til ca. 125%.

Det synes vi skaber en god balance.

Speak

Har I lyst til at optage lyd selv, fx en speak, skal I trykke på mikrofoniikonet nederst på skærmen på "klippebordet".

Når I trykker på ikonet, dukker en optagerfunktion frem. Tryk på **Optag** for at optage. Så tælles der ned fra tre, før optageren går igang.

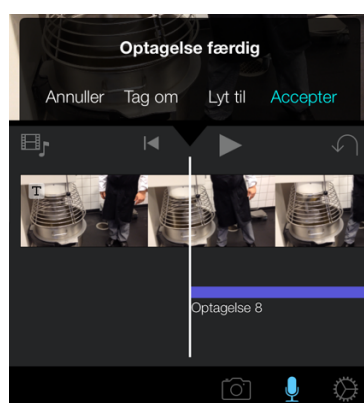
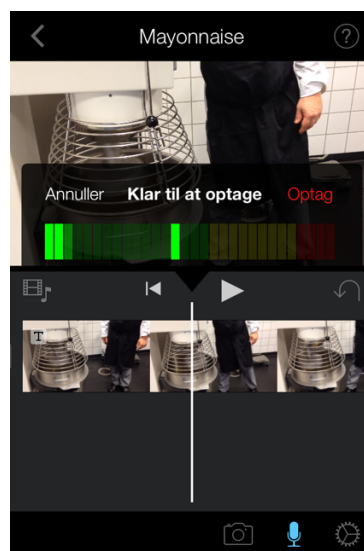
I kan følge med undervejs og se, om lydniveauet er for højt og lydmåleren kommer i det røde felt. I det tilfælde skal I tale lavere/bevæge jer længere væk fra lydkilden.

Tryk **Stop**, når I er færdige med at optage.

Herefter får I mulighed for at lytte til optagelsen, acceptere den, annullere den eller tage den om.

Når I har accepteret den, kan optagelsen ses som et blått lydspor på klippebordet under filmen.

Se evt. filmen på metodikogsmag.dk:
OPTAG SPEAK

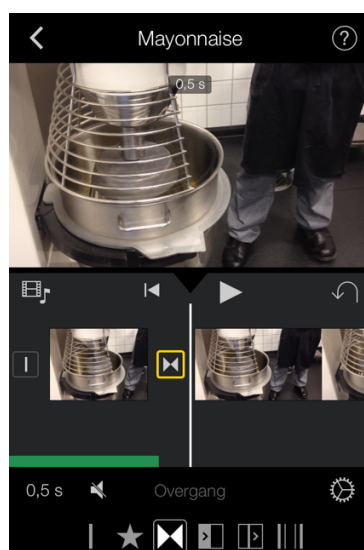
Overgange

Når I har indsat flere forskellige videoklip, kan I også vælge, hvordan overgangene skal være mellem klippene.

Tryk på overgangen mellem klippene, så den bliver gul, og så dukker der flere valgmuligheder op nederst på skærmen.

På nogle af overgangstyperne kan hastigheden på selve overgangen ændres ved at trykke på 0,5 s.

Det nemmeste er at prøve sig frem med de forskellige muligheder og finde den, der passer jer bedst.

OVERGANGE MED

LYD: Vær opmærksom på, at overgangene kan have lydeffekter koblet på. Hvis I ikke ønsker disse, skal I trykke på højttalerikonet i overgangsredigerings billedet, så højttaleren får en streg hen over sig. Så bliver overgangen lydløs.

Tekst

Der er mulighed for at indsætte tekst på de forskellige billeder/klip.

Vælg et billede/filmklip og tryk **Titel** nederst.

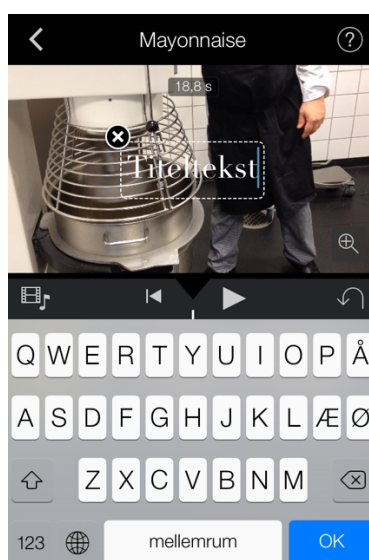
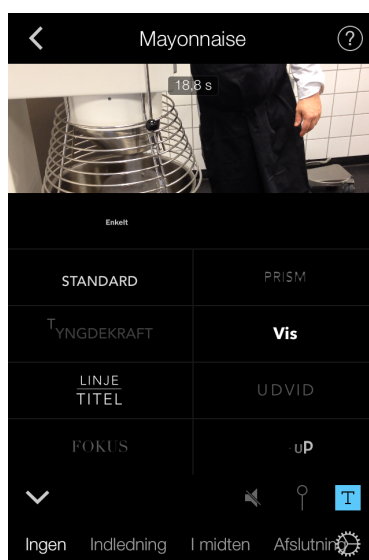
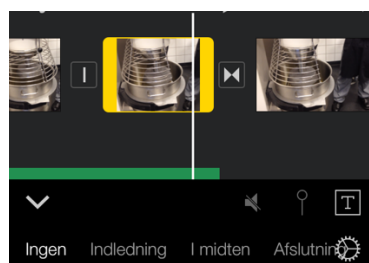
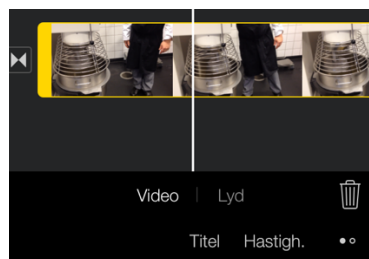
Herefter skal I vælge om teksten er i indledningen af filmen, i midten eller skal være den afsluttende tekst. Det betyder noget, fordi flere af temaerne har særlige opsætninger til indledning og afslutning.

Ved at trykke på tekstikonet (Det store T i en firkant yderst til højre) får I mulighed for at vælge, hvilken teksttype I vil have/hvordan teksten skal "opføre" sig i jeres film.

Når I har valgt en teksttype, dukker der en tekstboks op på jeres film, som I kan redigere.

I redigerer teksten ved at trykke på feltet, hvor der allerede er tekst og så slette standardteksten og erstatte den med jeres egne ord.

Se evt. filmen på metodikogsmag.dk:
INDSÆT TEKST

ET KLIP - ÉN TEKST:

Det er kun muligt at have én tekst på samme foto/video.

Hvis I ønsker at skifte teksten undervejs i samme videoklip, skal I opdele klippet i flere bidder og så kan I skrive forskellig tekst på de forskellige bidder.

Navngiv og gem projekt

iMovie gemmer automatisk jeres projekt løbende. Selvom I lukker app'en, ligger projektet gemt som fx Min film eller den titel, I selv har givet filmen.

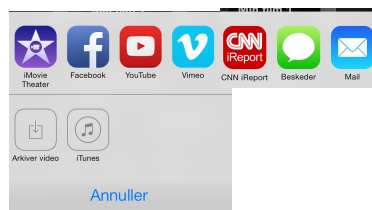
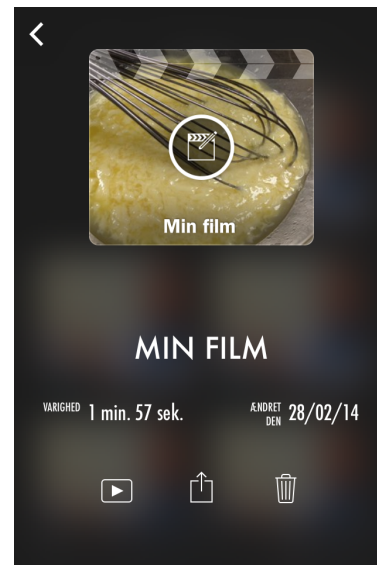
I omdøber filmen ved at trykke tilbagepilen fra klippebordet øverst til venstre.

Fra denne skærm kan I trykke på filmens nuværende titel (her MIN FILM) og få lov til at redigere titlen.

Tryk **OK**, når I har skrevet det nye navn.

På skærmen kan I se, hvor længe filmen varer. I kan ved at trykke på afspilikonet nederst til venstre se filmen i fuld skærm uden redigeringsværktøjet synligt.

På ikonet nederst i midten kan I vælge, hvordan I gerne vil gemme og evt dele filmen. Der er mange muligheder:

Nogle af dem kræver medlemskaber for at få lov til at uploade filmen, fx Facebook, Vimeo og Youtube. På metodikogsmag.dk kan I få hjælp til, hvordan I uploader til Vimeo, som er den videotjeneste, vi anbefaler.

Det er en god idé at arkivere videoen på telefonen. Så er I sikre på at have en gemt kopi, som I altid har mulighed for at dele med verden på et senere tidspunkt.

Se evt. filmen på metodikogsmag.dk: NAVNGIV OG GEM

Ekstra hjælp

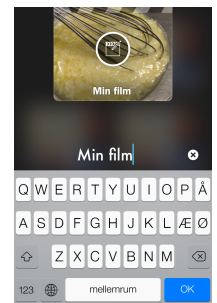
Der findes mange muligheder for at få ekstra hjælp og vejledning på nettet. En god start for engelskkyndige er på Apples egen supportside: <http://www.apple.com/dk/support/ios/imovie/>. Ellers er det en god idé at bruge google og søge på jeres specifikke spørgsmål.

Rigtig god legelyst :)

TEKSTREDIGERING:

Mange steder kan I ændre teksten ved blot at trykke direkte på den eksisterende tekst.

Sådan kan I fx ændre indsat tekst på videoklip.

INDEN I SLETTER VIDEOER OG FOTOS FRA

KAMERARULLEN:

skal I være sikre på, at I er helt færdige med jeres film. iMovie gemmer nemlig jeres projekt, men ikke de videoer og fotos, I har brugt i filmen. Når I arbejder i iMovie, henter programmet oplysninger fra kamerarullen. Det betyder, at hvis I sletter de fotos og videoer, som I har brugt i jeres film fra telefonens kamerarulle, så vil de også blive slettet i jeres filmprojekt.

Færdige film, der allerede er uploadet eller arkiveret på telefonen, vil dog stadig være komplette. I mister bare muligheden for at redigere videre i filmen i iMovie.